

#Stærkestammen blev modtaget hver for sig på årsmøde

SIDE 2

Årets Kvægelev: Superskarp og vil vide det hele

SIDE 3

Stop for aflivning af kalve: Kvieeksport kan ikke stå alene

SIDE 4

"Grib den hjælp, du kan få, og tro på det. Det kan lade sig gøre, selvom det virker uoverskueligt til at starte med," lyder opfordringen fra Carsten Vandborg.

Foto: Privat

Fik saneret besætningen fri for salmonella på under et år

Med hjælp til udpegning af få enkle tiltag blev saneringsprocessen overskuelig for mælkeproducent Carsten Vandborg. På mindre end et år er hans besætning rykket fra salmonellaniveau 2 til 1.

Det var en lettet og glad Carsten Vandborg, der for knap to uger siden modtog en sms med beskeden om, at hans besætning var rykket fra salmonellaniveau 2 til niveau 1. Dermed var det lykkedes ham at sanere besætningen fri for salmonella på mindre end et år.

"Det var virkelig dejligt at få den melding. Tingene er bare nemmere, når besætningen er i niveau 1," fortæller Carsten, hvis besætning tæller 150 Dansk Holstein.

Da beskeden knap et år forinden var den modsatte, var han til gengæld slet ikke forberedt.

"Jeg havde egentligt ikke mærket sygdom hos køerne, så det var bare øv at skulle til at slås med sanering," forklarer han.

Tre overskuelige tiltag

Kort tid efter placeringen i niveau 2 blev han kontaktet af SEGES' salmonellateam med tilbud om rådgivning til sanering, og han slog til med det samme.

"Lige når man står i det og skal til at i gang, er det rigtigt træls. Derfor var det godt at få hjælp fra starten," forklarer Carsten.

Det første rådgivningsbesøg foregik sammen med hans praktiserende dyrlæge og dyrlæge Malene Budde fra SEGES.

"Vi tog en runde på bedriften, hvor jeg forklarede om min hverdag og mine rutiner fra ende til anden. Efterfølgende snakkede vi os frem til tre tiltag, jeg skulle starte med: Blodprøvning af ungdyrene,

hyppigere vask og rengøring af vandkarrene i køstalden samt hyppigere rengøring af fodertrugene i malkebotterne," fortæller Carsten.

Han fik lagt de to rengøringstiltag ind i en fast rutine, og han var glad for, at de var få og enkle.

"Det må ikke være for mange og for besværligt – så bliver det uoverskueligt," forklarer han.

Trygt med en hotline

Nogle måneder senere fik Carsten endnu en gang besøg af dyrlæge Malene Budde. Igen tog de en runde og en snak på bedriften, hvorefter de nåede frem til tre yderligere tiltag. I den mellemliggende periode havde han flere gange benyttet sig af muligheden for at ringe eller sms'e til Malene Budde, når der var noget, han var i tvivl om.

"Det var en rar tryghed at have," fortæller han. Og her knap et år senere har tiltagene altså båret frugt.

Spørger man Malene Budde, kan hun føje til Carstens historie, at en væsentlig del af succesen i høj grad kan tilskrives, at Carsten har fulgt de aftalte tiltag til punkt og prikke.

Selv slår Carsten fast, at det eneste, han har investeret, har været lidt tid, ekstra vand til rengøring samt planlægning.

Hans budskab til andre kolleger i niveau 2 lyder: "Grib den hjælp, du kan få, og tro på det. Det kan lade sig gøre, selvom det virker uoverskueligt til at starte med."

/KIRSTEN MARSTAL, KFM@SEGES.DK

Har du brug for hjælp til sanering for salmonella?

SEGES tilbyder rådgivningsforløb til alle kvægbrugere med salmonella i besætningen. Forløbet omfatter tre besætningsbesøg og løbende telefonisk opfølgning. Besætningsdyrlægen deltager som

minimum ved det første besætningsbesøg. SEGES-dyrlægen følger løbende op på, om udviklingen går i den rigtige retning og tager sammen med landmanden stilling til, om der skal ændres eller justeres i tiltagene.

Landmanden skal ikke betale for rådgivningen fra SEGES, men han står selv for udgifterne til deltagelse af egen dyrlæge og nødvendige laboratorietests. Forløbet varer 12-18 måneder. Er du interesseret, så kontakt konsulent Lene Trier på mail ltr@seges.dk eller tlf. 8740 5237.

860 personer fulgte L&F Kvægs virtuelle årsmøde, da det blev afholdt 1. marts. Foto: SEGES

#STÆRKESTSAMMEN BLEV MODTAGET HVER FOR SIG

Fællesskab, forbrugerønsker og klima fyldte i årets beretning. Den virtuelle form opfyldte sit formål, men det sociale manglede.

I alt 860 personer fulgte 1. marts L&F Kvægs virtuelle årsmøde. Og selv om de måtte undvære både rundstykkerne i Herning og glade gensyn med kollegaer, fungerede onlineudgaven af beretningen godt og levede til fulde op til sit formål, fortæller formand Christian Lund.

"Det var en god måde at gøre det på, når nu der er Corona. Vi rammer måske også nogle andre end dem, der kommer til kongressen – nogle hardcore, travle folk, der ikke prioriterer at komme til Herning. Men nærværet og fællesskabet mangler," lyder det fra Christian Lund.

Fordele ved onlinedebat

Også sektordirektør Ida Storm savnede kongressens sædvanlige fællesskab.

"Det var godt nok en tam fornemmelse bare at sætte sig op på kontoret efter beretningen. Ingen livlig summen, snak med en masse gode mennesker eller inspirerende indlæg. Det bliver virkelig godt, når vi kan mødes i Herning igen," fortæller Ida Storm oven på sin tredje beretning som sektordirektør.

En enkelt fordel så hun dog også ved den virtuelle form.

"I debatten, hvor folk stillede spørgsmål via chatten, nåede vi igennem mange forskellige typer spørgsmål på en god måde. Der var både små konkrete spørgsmål og brede kommentarer, der lagde op til debat. Det kunne vi godt lade os inspirere af i fremtiden," mener hun.

/ LONE SYLVEST SØGAARD, LSS@SEGES.DK

Beretningens hovedpunkter:

- Høj fødevarer kvalitet er i dag en selvfølge. Det er alt det uden om produktet, der sælger det.
- Det er metan, der er en klimaudfordring – ikke koen. Løsningen skal findes på to måder: Teknologisk – hvor metan og CO2 opsamles. Biologisk – hvor metanproduktionen reduceres
- Flere tilsætningsstoffer til metanreduktion er i udvikling og test. Ingen kender dog prisen på de færdige produkter
- Lad være med at indgå aftaler om klimakreditter – forholdene kan ændre sig markant inden for kort tid
- EU-krav med fokus på ESG-reglerne, altså klima, miljø, sociale forhold og ledelse, træder i kraft næste år. SEGES samarbejder med den finansielle sektor om et værktøj til at måle og rådgive ud fra, hvordan bedriften lever op til kravene
- Økonomisk udvikling i mælkeproduktionen fra 2019 til 2020: Konventionel +200.000 kr., økologisk -275.000 kr.
- En modernisering af Bovisoft og SmartKoen er klar i slutningen af 2021
- Medicinforbruget til kalve er for højt. EU har stort fokus på antibiotika og pesticidforbrug. Løsningen hos kalvene ligger i den gode kalvepasser, som fortjener at blive lyttet til.

Hvis du ikke hørte beretningen live, eller du vil høre den igen, kan du finde den på LandbrugsInfo.dk – søg på *Find præsentationer fra Kvægkongresserne* eller scan QR-koden til venstre.

HVORDAN OPLEVEDE DU ÅRSMØDET?

Tre deltagere fortæller, hvordan de oplevede årets virtuelle årsmøde.

Anders Mosdal, Holsteinbesætning ved Skørping:

Instruerede i gyllekørsel under årsberetningen

Jeg endte med at høre noget af beretningen fra mobiltelefonen på traktoren. Vi startede med at

køre gylle i dag, så jeg skulle også lige instruere en maskinstationsmand. På den måde fungerer det meget godt online, det kræver ikke så meget at deltage, og man kan logge på alle steder. Jeg plejer at være med til kongressen i Herning, og jeg vil da foretrække at mødes fysisk. Men det her kan også noget – det er lettere at være med på en lytter samtidig med, man laver noget i stalden eller marken. Jeg hæftede mig især ved,

at klima fyldte så meget. Det bliver spændende, hvad der kommer til at ske.

Anne Madsen, Holsteinbesætning ved Vadum:

Fungerede fint – men savner stemningen fra Herning

Omstændighederne taget i betragtning synes jeg, at

Temauger erstatter faglige kongresindlæg

Som erstatning for de sædvanlige faglige indlæg på den fysiske kongres i Herning bliver der lavet en række temauger i løbet af året, hvor du løbende kan blive klogere på den nyeste viden. Det sker blandt andet i form af webinarer, og emnerne bliver grovfoder, mælke kvalitet & yversundhed og klove m.fl.

Desuden afholdes en fysisk temadag med fokus på kalve. Mere info om indhold og tidspunkter meldes ud løbende.

Årets Kvægelev: Superskarp og vil vide det hele

20-årige Victor brænder for erhvervet og sigter mod en lederrolle. På årsmødet blev han kåret som Årets elev i kvægproduktion 2021.

Victor Steen Øster Kristensen fra Hestbækgården ved Farsø vidste selvsagt godt, at han var nomineret til titlen som årets kvægelev. Men han havde ikke lugtet lunt den dag, det skulle afsløres, at han rent faktisk også havde vundet den.

"Min chef bad mig om lige at komme ned i maskinhuset for at hjælpe med at løfte noget – og der stod de så alle sammen – min chef, formand Christian Lund og kollegerne," fortæller Victor, som både er meget stolt af og glad for titlen.

"Det er superart at få anerkendelse for det, man gør i hverdagen, og det man går op i. Og det er rigtig dejligt at blive set af erhvervet. Men også kæmpe tak til mine læremestre. Uden dem og det sted havde jeg ikke opnået det her. Det er mega-fedt," lyder det fra Victor.

Flotte skudsmål

I alt var 20 unge indstillet til titlen som Årets elev i kvægproduktion 2021.

"Alle 20 er dygtige unge, som hver dag er med til at styrke dansk kvægproduktion med deres engagement," slog Christian Lund fast ved afsløringen.

Men det blev altså Victor, der løb med titlen. Og det var da også nogle flotte skudsmål, han fik med af de to indstillere i form af hans underviser Jens Thaysen fra Bygholm Landbrugsskole og hans arbejdsgiver Jakob Skov.

Skudsmålene var blandt andet, at Victor er flitig og fagligt superskarp, brænder for erhvervet, er en god kammerat og kollega, vil vide det hele og tager ansvar. Som Christian Lund fremhævede i sin lykønskningstale:

"Vi er som landmænd glade for én, der taler erhvervet op og er en god ambassadør."

I fremtiden vil Victor gerne læse videre til produktionsleder og derefter Agro Business Manager.

"Jeg vil gerne være leder på en bedrift – jeg kan godt lide ledelsesaspektet og ansvaret, men har ikke lyst til at eje bedriften selv," lyder det fra Victor.

/KIRSTEN MARSTAL, KFM@SEGES.DK

Se videoen af Victors kåring på årsmødet ved at scanne QR-koden.

Valg til L&F Kvægs sektorbestyrelse

I forbindelse med årsmødet blev der også afholdt valg – naturligvis online. Otte kandidater var stillet op til fire mulige pladser, og de fik, som allerførste punkt på dagsordenen, lov at præsentere sig selv. Alle medlemmer af landboforeningerne, som havde tilmeldt sig valget på forhånd, kunne stemme.

Valgt blev:

- Christian Lund
- Yke W. Kloppenburg-Oosterwoud
- Per Lyng Laursen
- Anders Nørgård

Som suppleant blev Mette Kærgaard Iversen valgt.

Ny i bestyrelsen er Per Lyng Laursen. De øvrige blev genvalgt. Per Lyng Laursen er formand for Dansk Kødkvæg.

et virtuelt årsmøde fungerede fint. Det var en god måde at få beretningen ud på, når man ikke kan mødes. Og det var lidt nemmere at sætte sig ind til computeren end ud i bilen og køre et par timer. Men ligesom Christian Lund savnede jeg stemningen fra Herning; at kunne snakke med andre, høre den summen, der er ved bordene, og at folk klapper, når der er opbakning til et budskab. I beretningen hæftede jeg mig særligt ved, hvad vi gør med vores tyrekalve. Vi har ikke jersey, men jeg tror også, det kommer til at påvirke os.

Peter Niss
Holsteinbesætning ved Aars:

Høje klimamål bekymrer

Jeg synes bestemt, det virtuelle årsmøde var en positiv oplevelse. Det var ikke, som hvis man var til kongres i Herning, men det bliver det jo aldrig. Det var mest politisk, og jeg mangler lidt det fag-

lige, men det kommer jo senere. Klima er meget in, og jeg er spændt på, om vi får indfriet alle de omkostninger, der er ved det. Det er høje mål, vi har sat. Og det er dyre løsninger, vi skal have gang i i kvægstaldene. Det bliver spændende, om vi kan få de penge igen. Det var dejligt med fokus på personaleledelse. Det er vigtigt, at vi forstår at holde på vores dygtige medarbejdere.

/LONE SYLVEST SØGAARD, LSS@SEGES.DK

STOP FOR AFLIVNING AF KALVE: KVIEEKSPORT KAN IKKE STÅ ALENE

Det kommende stop for aflivning af raske tyrekalve kræver alternative løsninger. SEGES minder om, at det kan være risikabelt at satse ensidigt på eksport af kvier.

SimHerd-beregninger viser, at det kan blive dyrt at satse ensidigt på eksport af kvier, hvis markedet ændrer sig.

Danske kvier er lige nu en eftertragtet vare på verdensmarkedet. Det skal naturligvis udnyttes, men projektleder Rasmus Bak Stephansen, SEGES, kan godt være nervøs for de mælkeproducenter, der satser ensidigt på kønssorteret sæd og eksport af kvier, når aflivning af raske tyrekalve efter årsskiftet ikke længere er muligt.

Han har nemlig været med til at lave SimHerd-beregninger på, hvordan det vil påvirke økonomien, hvis eksporten pludselig falder, og man tvinges til at indskifte samtlige kvier tiltænkt eksport i sin egen besætning.

"Vores foreløbige worst case-beregning fra SimHerd viser, at dækningsbidraget for kvægdelen på en bedrift falder med 25-40 pct., hvis man bruger kønssorteret sæd til samtlige køer og kvier og er tvunget til at indskifte alle kvier i egen besætning. Derfor er det meget risikofyldt kun at satse på kvier til salg," understreger Rasmus Bak Stephansen.

Han henviser til, at der senere på foråret udkommer et videnskatalog med andre løsninger.

Husk at afdække risikoen

Rasmus Bak Stephansen bakkes op af sektordirektør Ida Storm, der som udgangspunkt er stolt af danske kviers status i udlandet. Men samtidig minder hun om, at kvieeksport ikke er en skudsikker løsning, der kan stå alene.

"Når man vælger sin strategi i forhold til ingen aflivning af raske tyrekalve, skal man naturligvis også

overveje sikkerheden for den afsætning, man satser på. Der kan ske meget, når man snakker international handel. Det skal man selvfølgelig være bevidst om, så man risikoafdækker sin investering," lyder det fra Ida Storm.

Formand for L&F Kvæg Christian Lund erkender, at beslutningen er svær, og at det næppe er en, der skal tages uden rådgivning og beregninger.

"Jeg kan ikke udstikke garantier – det er der ingen, der kan. Når vi snakker om eksport, kan der pludselig gå storpolitik i den, så vi ikke længere kan sælge en god kvie fra Aars til en dygtig landmand fra Belgien eller Rusland. Det bliver man nødt til at tage med i sine overvejelser," minder Christian Lund om.

Kamp om transport i EU

Når gode danske kvier skal ud i verden, er de underlagt EU's transportforordning. MEP for Venstre Asger Christensen sidder med i en EU-komite for dyrevelfærd under transport.

"Lige nu kæmper venstrefløjen – og Socialdemokratiet – for, at vi begrænser dyretransport til maksimalt otte timer. Sådan en grænse vil gøre det nærmest umuligt at fragte dyr rundt i Europa," fortæller han.

Han mener, at dyrevelfærden under transport skal styrkes, men uden at det forhindrer transport af dyr.

"Et vigtigt skridt er at få alle medlemslande til rent faktisk at leve op til de nuværende regler. Derfor er det vigtigste for mig, at resten af EU kommer op på dansk niveau. Og så skal vi undersøge, hvordan vi på fornuftige måder med teknologi kan gøre dyrevelfærden endnu bedre. For eksempel med klimaanlæg i bilerne, videokamera og GPS-overvågning," forklarer han.

Konkret håber han på fleksible regler for forskellige dyregrupper.

"Det giver ingen mening at transportere slagtedyr over lange distancer, mens avlsdyr stadig skal kunne transporteres over længere afstande på tværs af grænser," mener Asger Christensen.

/LONE SYLVEST SØGAARD, LSS@SEGES.DK

Send os dine udbytte-data i vinterhvede
– for din egen skyld

Hjælp os med at hjælpe dig: Send os dine rå udbyttedata fra mejetærskeren og vær med til at støtte udviklingen af digitale værktøjer til gavn for dig og din bundlinje.

Hos SEGES vil vi forbedre udbytteprognosen i vinterhvede, så forudsigelsen af det forventede udbytte bliver mere præcis. Forbedringen kan give dig masser af fordele:

- Bedre økonomi ved at regulere input til marken (gødning og kemi) efter det forventede udbytte
- Mere ensartede marker
- Mindre risiko for lejesæd
- Et bedre managementværktøj
- Basis for bedre lagerhåndtering og regulering af foderindkøb

For at vi kan lykkes med forbedringen, beder vi dig sende dine rå udbyttedata i vinterhvede fra mejetærskeren fra årene 2016-2020 til os på mail.

Det vil være en kæmpe hjælp, da vi så vil kunne optimere udbytteprognosen i CropManager med mere data fra flere vækstsæsoner og større arealer.

Jo flere, der sender data, jo mere præcist et værktøj, kan vi skabe. Så det er vigtigt, at også netop DU sender. Og husk gerne din nabo på det.

Du skal sende de elektroniske data fra mejetærskeren til Mette Kramer Langgaard på mailen: mlje@seges.dk

/MARTIN S. HANSEN, MSHA@SEGES.DK

Nu udledes polled automatisk fra genomisk test

Mange dyr i Danmark testes genomisk for at finde de bedste dyr til næste generation. Og nu er den genomiske test blevet lidt mere værd. Det skyldes, at SEGES automatisk udleder egen-skaben polled fra den genomiske test.

Dermed sparer du 185 kr. pr. dyr, da det er unødvendigt med en ekstra test.

Resultaterne kan ses på ko-kortet og i kolonnen Polled (test) på flere lister i DMS. Der kan også avles efter polled i insemineringsplanen, så andelen af hornløse kalve kan øges.

Dyrene kan være enkeltbærer eller dobbeltbærer af polled. Hvis et dyr er dobbeltbærer, bliver alt afkom polled. Den automatiske udledning betyder, at der nu er knap 200.000 dyr, som har resultat for polled mod 4.500 før. Ud af de 200.000 er det ca. 8.500, som er bærer af polled mod 3.400 fra laboratorietest.

/JESPER JANUS KRING, JEJK@SEGES.DK